

Informatieblad over de wet ter implementatie van de EU richtlijn minimumnormen slachtoffers

In dit informatieblad

- *Aanleiding*
- *Hoofdlijnen wet*
- *Uitvoering*
- *Meer informatie*

Aanleiding

Op 25 oktober 2012 is de richtlijn tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten aangenomen door het Europees parlement en de Raad. Het doel van deze richtlijn is om ervoor te zorgen dat alle slachtoffers in de Europese Unie dezelfde basisrechten hebben.

De wet waarmee de EU-richtlijn is omgezet in nationale regelgeving is in werking getreden op 1 april 2017.

Hoofdlijnen wet

Nieuwe rechten voor slachtoffers

Nederland voldeed voor een deel al aan de bepalingen in de EU richtlijn minimumnormen slachtoffers. Met de invoering van de wet ter versterking van de positie van het slachtoffer in 2011 zijn diverse rechten van slachtoffers al in het wetboek van strafvordering verankerd.

De richtlijn bevat echter ook een aantal slachtofferrechten die nieuw zijn voor Nederland. Met de wet zijn deze nieuwe rechten voor slachtoffers opgenomen in het wetboek van strafvordering.

Nieuwe rechten en voorzieningen voor slachtoffers zijn onder andere:

- Slachtoffers worden door de politie of de officier van justitie doorverwezen naar slachtofferhulp.
- Slachtoffers worden bij het eerste contact met de politie geïnformeerd over hun rechten en over beschikbare hulp.
- Slachtoffers hebben recht op meer informatie over de aanvang en de voortgang van de zaak. Zo krijgen slachtoffers die dat willen voortaan een uitgebreidere motivering als wordt afgezien van een opsporingsonderzoek, als een opsporingsonderzoek wordt beëindigd of als een strafbaar feit niet wordt vervolgd. Ook kunnen slachtoffers informatie krijgen over de aard van het aan de verdachte ten laste gelegde en het instellen of uitblijven van hoger beroep.

- Slachtoffers hebben recht op informatie over de invrijheidsstelling of ontsnapping van een verdachte die zich in voorlopige hechtenis bevindt, of van een veroordeelde. Dit recht is niet langer beperkt tot slachtoffers van spreekrechtwaardige delicten. Ook worden slachtoffers desgewenst geïnformeerd over maatregelen die zijn getroffen voor hun bescherming in geval van invrijheidsstelling of ontsnapping van een verdachte of veroordeelde.
- Slachtoffers die de Nederlandse taal niet of onvoldoende begrijpen kunnen vragen om een schriftelijke vertaling van de bevestiging van de aangifte, van zaaksinformatie en van processtukken.
- Slachtoffers mogen zich tijdens het voorbereidend onderzoek en de terechtzitting laten bijstaan door een advocaat, een wettelijk vertegenwoordiger en een persoon naar keuze. Bijstand door een advocaat mag niet worden geweigerd.
- Slachtoffers krijgen een individuele beoordeling om hun beschermingsbehoeften te bepalen en zo nodig maatregelen te treffen.
- Familieleden van slachtoffers krijgen recht op bescherming en slachtofferhulp.

Lagere regelgeving

De wet voorziet in de mogelijkheid om een aantal onderwerpen nader uit te werken in lagere regelgeving. In een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) zijn voorschriften opgenomen over de toegang van slachtoffers en familieleden tot slachtofferhulp, informatievoorziening aan slachtoffers en bescherming van slachtoffers en hun familieleden. Daarnaast zijn concrete uitvoeringsvoorschriften voor de informatievoorziening aan slachtoffers opgenomen in twee ministeriële regelingen.

Uitvoering

De wet heeft gevolgen voor de (keten)partners die met slachtoffers in aanraking komen, zoals de politie, het OM, de rechtspraak en Slachtofferhulp Nederland. Deze organisaties moeten ervoor zorgen dat de nieuwe rechten van slachtoffers ook in de praktijk gelden, want alleen dan hebben de nieuwe rechten betekenis voor slachtoffers. Samen met de ketenpartners is binnen het implementatietraject 'Recht doen aan slachtoffers' van het ministerie van Veiligheid en Justitie gewerkt aan de voorbereiding van de invoering van de wet.

Meer informatie

www.rijksoverheid.nl/slachtofferbeleid

- Wet van 8 maart 2017, houdende implementatie van richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PbEU 2012, L 315).